

Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil
GENÇLERLE BAŞBAŞA

– Orijinal Metin –

Sözlık İlaveli Yeni Baskı

Milli Eğitim Bakanlığı'nın
19/12/1961 tarih ve 616-1937-19660 sayılı
direktifleriyle; Tebliğler Dergisi'nin
22 Ocak 1962 tarihli 25. Cilt, 1189. sayısında
ve ayrıca
2004 yılı genelgesiyle "100 TEMEL ESER"
kapsamında, Ord. Prof. Dr. Ali Fuad BAŞGİL'in
"GENÇLERLE BAŞBAŞA" isimli kitabı bütün
Orta Dereceli Okul
öğrencilerine tavsiye edilmiştir.

Yağmur Yayınevi
Kurucusu: İSMAİL DAYI

Yazar: Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil

Eserin Adı: Gençlerle Başbaşa

Yayın Hakları Yağmur Yayınevine aittir. © 2012

135. Baskı: Mayıs 2019 ©

Yayın Sıra No : 6

Genel Kültür Serisi : 4

Sertifika No:15341

ISBN: 978-975-7747-11-4

Kitabın hazırlanıp basılmasına emek verenler:

Süleyman Özdemir

Doç. Dr. Rifat Kütük

Müşerref Özdemir

Adem Şenel

Yunus Karaaslan

Baskı-Cilt

Şenyıldız Yay. Matbaacılık Ltd.Şti.

Gümüşsuyu Cad. Işık Sanayi Sitesi C Blok No:102 - Topkapı / İstanbul

Tel: 0212 483 47 91-92 (Sertifika No: 11964)

YAĞMUR YAYINEVİ

Cağaloğlu Yokuşu, Narlıbahçe Sokak, No:1

Özhekim İşhanı Kat: 2/24 Eminönü / İstanbul

Tel: 0212 513 51 26 Faks: 0212 519 74 53

e-posta: yagmur@yagmuryayinevi.com.tr

www.yagmuryayinevi.com.tr

Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil
GENÇLERLE BAŞBAŞA
– Orijinal Metin –

Sözlük İlaveli Yeni Baskı

İSTANBUL – 2017

İÇİNDEKİLER

Hayatı.....	9
Başlamadan Önce.....	11

- 1 -

MUVAFFAK OLMA YOLUNUN TEHLİKELERİ VE DÜŞMANLARI

Muvaffakiyetin ilk Düşmanı Tembelliktir.....	17
Muvaffakiyetin Bir Diğer Düşmanı Kötü Arkadaştır.....	19
Muvaffakiyetin Bir Düşmanı da Kötü Örneklerdir.....	20

- 2 -

MUVAFFAK OLMANIN ŞARTLARI!

Muvaffakiyetin İlk Şartı İradeli Olmaktır.....	23
İrade Üzerine Düşünceler.....	24
İrade Nedir ve İradeli Olmak Ne Demektir?.....	26
Bizim Olan ve Olmayan Hareketler.....	27
Refleksler ve Otomatik Hareketler.....	28
İnsiyaki Hareketler.....	29
İtiyatlar.....	30
Telkinli Hareketler.....	31
Şuurlu Hareketlerimiz ve İrade.....	32
Ahlaki irade.....	33

TERBİYENİN RUH VE KARAKTER ÜZERİNDEKİ TESİRİ

Mizaç ve Karakter	35
Karakter Kelimesinin Manaları	36
İnsanlar Muhtelif Mizaç ve Karakterdedir.	37
İki Telakki ve İki Cevap.....	38
Terbiyenin Ruh ve Karakter Üzerinde	
Hakiki Bir Rolü Yoktur Tezi.....	39
Müspet Telakki	40
Terbiye Bahsinde Cebriyecilik ve Cebriyeciler	42
Huylarımızın Bazılarını Değiştirmek Elimizdedir, Bazılarını Değildir.	43
İrsiyet ve İrsî Huylar.....	44
İrsi Huyları Değiştiremeyiz.	44
Mizaca Bağlı Huylar	45
Mizaca Bağlı Huyları İslah Etmek Mümkündür.	46
Huy ve Spor	46
Huy ve Musiki	47
Ruhi İtiyatlardan ve İrade Kuvveti.....	47
Hülâsa ve Netice.....	49

MUVAFFAKİYET VE VERİMLİ ÇALIŞMA

İrade Terbiyesinin Ahlaki İfadesi Say ve Gayrettir.....	53
Verimli Çalışmanın Şartları.....	54
Verimli Çalışmanın Hissî Şartı	54
Verimli Çalışma ve Adalet.....	57
Çalışmanın Usulünü Bilmek Lazımdır.....	58

ÇALIŞMA HAYATININ VE UMUMİYETLE MUVAFFAK OLMANIN KANUNLARI

Çalışma Hayatının Umumi Kanunları.....	61
Notlar ve Atıflar	70
Sözlük.....	71

Orhan'ımla, İlhan'ıma;
ileride büyüdüğünüz zaman
beni hatırlamanız için...

A. Fuat BAŞGİL

- * Çalış, genç arkadaşım çalış!
Namerde muhtaç olmak, ölmekten beterdir.
- * Gençliğini eğlenmekle geçiren,
ihtiyarlığını ağlamakla geçirir.

Son baskı için;

İlk üç baskısını kendilerinin yaptığı bu kıymetli eserin 4. baskısını merhum ve muhterem hocamızla birlikte yapmıştık. Sonraki baskılarını da (yakınlarının müsaadeleriyle) Yağmur Yayınevi titizlikle devam ettirmektedir.

Eseri takdim etmek bizim haddimiz değil, ancak her geçen gün artan okuyucu adedinin yüz binleri açacağından şüphemiz yok.

Sizlerden ricamız, muhterem Ali Fuad BAŞGİL'i ve İsmail DAYI'yı rahmetle anmanızdır.

Hürmetlerimizle...

Süleyman ÖZDEMİR

Yağmur Yayınevi

Ord. Prof. Dr. Ali Fuad BAŞGİL

Ali Fuad Başgil 1893 yılında Samsun'un Çarşamba kazasında doğmuştur. Babası Mehmet Şükrü Efendi, annesi Fatıma Hanım'dır. Dedesi Bölükbaşıoğullarından Hafız İbrahim Efendi'dir. Tanınmış bir ailenin çocuğu olup ilk öğrenimini Çarşamba'da, orta öğreniminin bir kısmını İstanbul'da, son kısmını ise Paris'te görmüştür.

Vatani hizmetini yedek subay olarak I. Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesi'nde ve dört buçuk yıl cepheden cepheye koşarak tamamlamıştır. Öğrenimine askerlik hizmetini bitirdikten sonra devam etmiştir.

Grenoble Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuş, Paris Hukuk Fakültesinde doktora yapmış ve Paris Edebiyat Fakültesi Felsefe Kolu ile Paris Siyasi İlimler Mektebinden diploma almıştır. Lahey Devletler Hukuku Akademisinin kurlarını da tamamlayıp mezun olmuştur. 1929 yılında üç fakülte, bir yüksek okul diploması ve hukuk doktoru unvanı ile memleketine dönmüştür.

İlk resmî görevi Millî Eğitim Bakanlığı Yüksek Öğrenim Genel Müdür Yardımcılığıdır. 1930 yılında Ankara Hukuk Fakültesinde açılan doçentlik imtihanını pekiyi derece ile kazanarak aynı Fakülteye doçent olmuştur. Bir sene sonra bu Fakültenin profesörlüğüne terfi ettirilerek tayin edilmiştir. 1933 yılı sonlarına kadar Fakültede "Roma Hukuku", Gazi Eğitim Enstitüsünde "Medeniyet Tarihi" derslerini okutmuştur.

Daha sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Esas Teşkilat Hukuku profesörlüğüne tayin edilmiştir. Bu görevinin yanı sıra Siyasal Bilgiler Yüksek Okulu öğretim üyeliği görevinde de bulunmuştur. 1936 yılında İstanbul Yüksek Ticaret ve İktisat Okulu Müdürlüğüne atanmıştır. Bu okulda ve İstanbul Hukuk Fakültesinde ilk defa "İş Hukuku" dersini kurup

okutmuştur. 1937-1942 yılları arası İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığından sonra Ankara Hukuk Fakültesi ve oraya taşınan Siyasal Bilgiler Yüksek Okulu (Mülkiye Mektebi) Esas Teşkilat Hukuku Profesörlüğü ile Mülkiye Mektebi Müdürlüğüne tayin edilmiştir. 1943 yılında Mülkiye Mektebi Müdürlüğünden istifa edip İstanbul Üniversitesi Esas Teşkilat Hukuku Kürsüsünün Ordinaryüs Profesörü olarak binlerce öğrenci yetiştirmiştir. Buradan emekli olmuştur.

1961 yılında Samsun Senatörü seçilmiş, kısa bir zaman sonra bu görevinden istifa ederek bir müddet İsviçre’de çalışmış ve orada Fransızca olarak yayınlanan, sonradan Türkçeye çevirilen bir eserle meşgul olmuş, 1965 seçimlerinde İstanbul Milletvekili olarak tekrar Büyük Millet Meclisi çatısı altına girmiş, vefatına kadar da bu görevde kalmıştır.

17 Nisan 1967 yılında eşi Fatma Nüvide Hanımefendi ile birlikte oturduğu Kadıköy Feneryolu Eflatun Sokaktaki evinde hayata gözlerini yummuştur. Bugün bu sokak “Ali Fuad Başgil Sokağı” ismini taşımaktadır.

Kabri, Üsküdar Karacaahmet Mezarlığı Çiçekçi Durağı karşısındadır.

Merhum ve muhterem Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil, bir taraftan ilim ve irfan kürsülerinde hizmet edip öğrenci yetiştirirken, pek çok uluslararası kongrede memleketini temsil etmiştir. Türkçe ve Fransızca muhtelif eserler yayınlamıştır. 1930 yılından 1967 yılına kadar çeşitli gazetelerde yayınlanan birçok yazısı ile Türk halkını aydınlatmaya çalışmıştır.

Onu rahmetle anmayı bir borç biliriz.

Yağmur Yayınevi

BAŞLAMADAN ÖNCE

Fransa'da talebeliğim zamanında, Fransız bir arkadaşım ile beraber* bir yaz tatili geçirmek üzere yer ararken, Alplerin Isere Nehri eteklerindeki çam ormanları içine gömülmüş, Revel adlı bir köye düştük. Burası altı yüz metre kadar yükseklikte gayet sakin ve kenar bir yerdi. Pek hoşlandık ve bir pansiyon aradık. Mösyö Girard isimindeki Revel papazının evini gösterdiler. Kapıyı çaldık. Boynu hamaili, şişmanca ve yaşlıca bir kadın kapıyı açarak ne istediğimizi sordu. “Talebeyiz, Paris’ten geliyoruz, bir müddet pansiyonda kalmak istiyoruz.” dedik. “Memnuniyetle”, cevabını verdi. Fakat beni hemen bir düşünce aldı. Kalacağımız yerin, yanı başımızdaki kiliseye ait vakıf bir bina olmasından başka, ev sahiplerimizin de kilisede vazifeli insanlar olduğunu bir an göz önüne getirdim. Başında gülüp sonunda ağlamaktansa, hiç başlamamak hayırlıdır, diyerek kendimin Müslüman bir Türk olduğumu söyledim. Hayatını Alplerin bu tenha köşesinde geçirmiş olan koyu Katolik kadıncağız, bu sözüm üzerine durakladı ve ilave etti: “O hâlde kardeşimle konuşmamız lazım.” dedi.

Biraz sonra siyah cübbeli ve ak saçlı, gürbüz, altmışlık bir papaz bize doğru geldi ve “Müslüman Türk hanginiz?” diye sordu. Kendimi takdim ettim. “İyi ya, madem ki Müslümansınız, o hâlde dinlisiniz, mesele yok. Bizim bu devirde düşmanımız, hangi milletten olursa olsun, dinliler

* Notlar ve Atıflar s. 70.

değil, dinsizlerdir. Buyurun misafirimiz olun.” dedi. Ben nasıl bir geniş görüşlü insan karşısında bulunduğumuzu anladım. Teşekkür ederek pansiyona yerleştik. Ve sonra öğrendik ki, bu olgun ve insan adam uzun seneler kolejlerde hocalık etmiş; kalan ömrünü geçirmek üzere de Alplerin bu sessiz köyüne sığınmış. Pansiyonda bizden başka on kadar Fransız talebesi de vardı. Mösyö Girard bunlardan bir gruba Latince dersi veriyordu. Gruba biz de katıldık. Hem dinleniyor ve eğleniyor hem de öğreniyorduk. Mösyö Girard bilhassa akşamları fikrî bir ziyafet sofrası kuruyor ve bizi etrafına topluyordu. Onu, küçük büyük hepimiz zevkle ve can kulağı ile dinliyorduk. Ne tatlı günlerdi o günler!

Zaman olur ki, hayali cihan değer.

Sözü uzatmayayım. Bir gün mutat konuşmalar esnasında Mösyö Girard bize bir kitap tavsiye etti ve mutlaka okumamızı söyledi. Bu, Aix-Marseille Üniversitesi Rektörü meşhur terbiyeci ve ahlakçı Jules Payot’un *İrade Terbiyesi* adlı kitabı idi.*

Ertesi gün şehre inerek kitabı aldım. Revel köyünün koyu yeşil ağaçlıklarına daldım. İhtiyar bir meşenin dibine oturarak *İrade Terbiyesi*’ni okumaya koyuldum. Okudukça içimde tahassür ve nedametle karışık müphem bir acı duymaya başladım: Kendi kendime, “Ah bu kitap on sekiz-yirmi yaşlarımda iken elime geçmeliydi.” diyor ve geciktiğim için üzülüyordum. Okumalarım bir iki gün sürdü. Kitabı bitirince Mösyö Girard’a teşekkür ettim. Memnun oldu ve bana vakit buldukça şu eserleri de okumamı tavsiye etti:

Fikrî Çalışma ve İrade

Öğrenme Sanatı

Fikrî Çalışma

Fikrî Çalışmayı Tanzim

* Notlar ve Atıflar s. 70.

Ben bu eserlere şunları da ilave ettim:

Saadeti Elde Etme

Saadetin Felsefesi

Saadet İlmî

İrade Vasıtasıyla Muvaffakiyet

Karakter

*Mektep ve Karakter**

Bunlar bilhassa gençleri tenvir ve irşat için yazılmış ilmî eserlerdi. Fırsat buldukça bu eserleri ve hatta bazılarını tekrar tekrar okudum. Hayat için çok şeyler öğrendim ve Mösyö Girard'ı daima hayırla andım. Fakat, dikkat et okuyucum! Öğrendiklerimle amel ettim ve ediyorum diyemem. İlim maalesef amelî müstelzim değildir. İnsan, mesela sigara ve içkinin sıhhat için ne kadar zararlı şeyler olduğunu bilir de bilgisiyile amel edip bu iptilalardan kolayca vazgeçemez. Zira ilmin kaynağı zekâ, amelinki ise iradedir. İrade terbiyesinin hakkiyle mahsul verebilmesi için ona erken başlamak lazımdır. İtiyatlar kökleştikten ve huylar iyice yerleştikten sonra bu terbiye gayet güçleşmekte ve mahsul vermek için bir Eyüp sabrı istemektedir.

Yalnız şununla teselli buluyorum ki, öğrendiklerimi, kendi şahsi bilgi ve tecrübelerimi de katarak gençlere daima öğretmeye çalıştım. Bütün hayatımda imrenip de kendimde tamamıyla tahakkuk ettiremediğim iyi huylarla onları bezenmiş görmeyi daima arzu ettim. Ve bu yolda bir şeyler yazayım dedim. Fakat, bu arzumu kuvveden fiile çıkaramadım. Meslekten terbiyeci ve moralist olmayan için bu mevzularda bir esercik olsun yazmak kolay değil. Hatta biraz da ihtisas hududunu aşmaktır. Bununla beraber, Türkçede çalışma rehberi olacak yeni bir eser de mevcut olmadığı

* Notlar ve Atıflar s. 70.

için, temasta bulunduğum gençliğin bu husustaki ihtiyacını yakından görüyorum.

Nihayet, 1943-1944 ders yılının kışında bir fırsat düştü: Eminönü Halkevi idaresi benden bir konferans vermemi istedi. “Gençliğe Öğütlerim” başlıklı bir konferans verdim. Alaka uyandırdı. Dinleyicilerden birçoğu gerek şahsen ve gerek yazı ile benden bu konferansı neşretmemi istediler. Konferans bu esercikteki ana fikirlerden bir kısmını hülasa hâlinde ihtiva ediyordu. Bunu biraz daha genişleterek Cumhuriyet Gazetesi’nde makale şeklinde neşrettim. Aradan bir iki sene geçti. 1947 senesinde Üsküdar Halkevi idaresi de bir konferans istedi. “Terbiyenin Karakter Üzerindeki Tesiri” başlığı altında, evvelkini ikmal edecek şekilde, orada da bir konferans verdim. Bunu da Tasvir Gazetesi’nde neşrettim.*

Az çok malzeme toplanmıştı. Bunu biraz daha çoğalttım. Ve mevzuu biraz daha zenginleştirdim derken okuyucum, elinizdeki şu naçiz esercik doğuverdi.

* * *

İtiraf edeyim ki bu kitap, yukarıda sıraladığım eserler gibi, bir ihtisas eseri değildir. Sadece fikrî çalışma atölyesinin genç ve tecrübesiz çırakları için faydalı olabilecek bir rehberdir.

Fakat okuyucum! Biliyor musun ki, bunlar bedenî işte çalışan çıraklardan daha güç ve geri durumdadır? Düşün ki, zanaata giren bir çocuk, bir usta yanında ve onun daima gözü önünde çalışır. Öğrenmiş ve yetişmiş bir adamın nasıl çalışıp iş gördüğünü; el maharetiyle kol kuvvetinin zekâ ve irade emrinde nasıl birleşip iş başardığını gözleri ile görür. İş çıkarmanın ve verimli çalışıp muvaffak olmanın zevkini tadar. Ustasından çalışmanın usulünü ve güçlüklerini yemenin kolaylığını öğrenir. Hatta genç yaşının icabı olarak, geçirdiği ruhi buhran anlarında ustayı daima yanı başında, manevi bir kuvvet ve destek olarak bulur.

* Notlar ve Atıflar s. 70.

Fikrî çalışma çırakları ise, bu faydalardan ve böyle bir manevi destekten mahrumdur. Bunlar, zanaatta usta yerini tutması lazım gelenler, hocaları ile omuz omuza beraber çalışmazlar. Hocanın nasıl çalıştığını görmezler bile. Hoca ile yalnız yoklamalarda ve nihayet, imtihan masasında baş başa kalırlar. Ve o zaman ise, hocaları sorduğu şeylere cevap alamayınca, onlara sadece “Çalışmamışsın!” yahut “Öğrenmemişsin!” der ve geçer. Fakat nasıl çalışmak lazım geldiğini ve öğrenmenin usulünün ne olduğunu bu tecrübesiz çıraklar kendileri düşünüp keşfetmeye ve muhtaç oldukları manevi desteği kendilerinde arayıp bulmaya mecburdurlar. Bulamazlarsa yanar giderler. Bu yüzden heder olan gençlerin sayısını Allah bilir. Gençlerimizin bir çoğunun usanıp bezmesinin, cesaretinin kırılıp ruhi perişanlığa düşmesinin sebeplerinden biri ve belki başlıcası budur. Yani bir taraftan çalışıp öğrenmenin yolunu ve usulünü bilmemezlik, diğer taraftan da manevi destekten mahrumluktur. Eminim ki, bu boşluğu ve mahrumluğu bugün her genç duyuyor ve acısını çekiyor. Bunu bizler de duyduk ve çektik. Çünkü bizler de talebe olduk ve fikrî hayatın çıraklığını yaptık.

Gönül ister ki, mekteplerimiz, ilkinden yüksek tahsilin sonuna kadar, derece derece gençlere öğrenme ve yetiştirme yolunda emniyetle yürümenin usulünü öğretsin; çalışıp muvaffak olmanın sırrını göstere sin. Mektep, bilgi imal eden bir fabrika hâlinde çalışsın ve gençlerin yalnız zekâları üzerinde kalmasın, iradeleri üzerinde de dursun ve onların ruhi terbiyelerini yapsın. Çünkü insanın kıymet ve kuvveti, bilgisinin genişliğinde olmaktan çok, benliğine sahip ve iradesine hâkim olabilmesinde; iyi huylarında ve ruhi terbiyesindedir. İrade ve ruh terbiyesi ise, ayrı bir iştir. Bu, ders ve kitap okuyup ezberlemekle elde edilmez. Bununla beraber, herkes biliyor ki, haddini aşkın sınıf mevcudu ile dolup taşan mekteplerimizin hiç meşgul olmadığı işlerden biri budur.

İşte bu boşluğu göz önünde tutarak ve bir taraftan okuduklarımdan, bir taraftan da uzunca süren bir talebelik ve hocalık hayatımın tecrübelerinden istifade ederek gençlere muvaffak olmanın sırrına ve çalışmanın usulüne dair bir fikir vermek isteyeceğim. Biliyorum ki, bir gencin beklediği ve bir gençten beklenen de muvaffak olmaktır. Yani mektep sıralarında ise iyi bir surette tahsilini bitirmek, hayata atılmış ise, cemiyet içinde umduğu ve layık olduğu yeri almaktır. Genç arkadaşım! İddiasızca söylüyorum ki, sana burada bu gayeye götüreceğ en doğru ve emniyetli yolu göstereceğim.

Gerçi muvaffak olmak, mesut olmak demek değildir. İnsan muvaffak olur, cemiyet içinde özlediği yerin daha üstününü bile alır da, mesut olmayabilir. Servetin, iktidar ve şöhretin son haddine varmış nice insan vardır ki, içi daima saadet dünyasının hasretiyle yanıp tutuşur. Mükellef apartmanlarda, göz kamaştırıcı bir konfor ve lüks içinde yaşayan insanlar görürsün ki, bunların hepsini bir günlük saadetle değiştirmeye hazırdırlar. Çünkü, saadet tamamıyla gönül işidir. Ve içimizdedir. Onu kendi içimizden başka bir yerde sanıp aramak ve saadeti sırf servet, iktidar ve şöhrette görmek çölde serabı su zannetmektir.

Bununla beraber, saadetin yolu, muvaffakiyetin yolundan ayrı da değildir. Ve saadet ülkesi, muvaffakiyet diyarının biraz daha ilerisindedir. Bu diyarı aşmadan saadete erişmek, imkânsız değilse de çok güçtür. Muvaffak olmuş bir insan için saadete kavuşmak ise kolaydır. Yalnız birazcık daha gayret işidir.

Yolcum! Ben sana bu esercikte muvaffakiyet diyarının yolunu göstereceğim. Sen istersen, ondan ötesine kendin gidebilir ve özlediğin saadeti bulabilirsin.

Feneryolu, Mayıs 1949

MUVAFFAK OLMA YOLUNUN TEHLİKELERİ VE DÜŞMANLARI

Yetişme ve muvaffak olma yolunun genç yolcusu! Bil ki tuttuğun yolda birçok tehlikeli geçitlerin ve yol kesen düşmanların var. Gerçi bunlara yalnız sen değil, hayat yolunun her yolcusu rastlayabilir. Fakat bu düşmanlar, senin gibi hayatın henüz eşliğindeki tecrübesiz masumlara musallat olmayı çok sever. Senin bunlarla pençeleşecek ve bu düşmanları alt edecek silahın yok değildir. Elverir ki, sen bu silahları kullanabilesin. Kullanmayı bilmez de bir defa alt olursan, bir daha belini kolayca doğrultamazsın. Müsade et de sana, evvela, yolunu bekleyen düşmanları ve rastlayacağın tehlikeleri göstereyim.

Muvaffakiyetin ilk Düşmanı Tembelliktir.

Muvaffak olma yolunda senin ilk büyük düşmanın tembelliktir. Burada sana tembelliği tarif edecek değilim. Onu sen, ben, hepimiz az çok tanırız. Zira, öteden beri denile geldiği gibi *“İnsan tembel bir hayvandır.”* Yalnız ben sana şunu söyleyeceğim ki, tembellik insan karşısına çıkıp da mertçe savaşıyor bir düşman değildir. Bilakis, eski peri hikâyelerindeki kahramanlar gibi, şekilden şekle girerek ve bin bir hile kullanarak insanı alt etmeğe çalışan bir namerttir. Tehlikesinin büyüklüğü de buradan gelmektedir.

